

Οι εξισώσεις $z^n = |z|$ και $z^n = 1$ είναι ισοδύναμες

Ένα από τα κλασικά παραδείγματα στα Μαθηματικά Κατεύθυνσης της Γ' Λυκείου με αντιρρήσεις ως προς τον τρόπο επίλυσης (με το n φυσικός μη μηδενικός).

Παράδειγμα

Αν $z \in \mathbb{C}$ να λυθεί η εξίσωση $z^3 = |z|$

Μια προσέγγιση είναι η εξής:

Παρατηρούμε ότι για $z = 0$ ισχύει ενώ για $z \neq 0 \Rightarrow |z^3| = ||z|| \Leftrightarrow |z^3| = |z| \Leftrightarrow |z^2| = 1 \Leftrightarrow |z| = 1$. Έτσι επιστρέφοντας στην αρχική καλούμαστε να λύσουμε την εξίσωση $z^3 = 1$ η οποία δίνει ως λύσεις τις κυβικές ρίζες της μονάδας $z_1 = 1$ $z_2 = -\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i$ η $z_3 = -\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i$.

Υπάρχει η άποψη ότι το πέρασμα από την $z^3 = |z|$ στην $|z^3| = |z|$ δεν είναι σωστό και μάλιστα προτείνεται η λύση να τεθεί $z = x + yi$. Είναι όμως έτσι;

Η εξίσωση $z^3 = |z|$ ψάχνει τους μιγαδικούς οι οποίοι στην τρίτη τους δύναμη είναι ίσοι με το μέτρο τους. Το πέρασμα στην $|z| = 1$ αποκαλύπτει με τι πρέπει να είναι ίσο αυτό το μέτρο.

Σαφώς την (E) $|z| = 1$ την επαληθεύουν και άλλοι άπειροι μιγαδικοί που απεικονίζονται στον μοναδιαίο κύκλο στο μιγαδικό επίπεδο. Ουσιαστικά από την δεξαμενή των μιγαδικών που έχουν μέτρο 1 εντοπίζουμε εκείνους που μπορούν επιπλέον να έχουν και $z^3 = |z| = 1$. Άρα κάθε λύση της $z^3 = |z|$ πρέπει να έχει υποχρεωτικά μέτρο ίσο με 1. Έτσι καταλήγουμε να λύσουμε την $z^3 = 1$.

Αν μάλιστα το σκεφτούμε γεωμετρικά βρίσκουμε πως πρέπει να είναι το διάνυσμα ενός μιγαδικού λύση της (E) $z^3 = |z|$.

Με λίγη χρήση της τριγωνομετρικής μορφής (εκτός ύλης για την Γ' Λυκείου) καταλαβαίνουμε ότι ο μιγαδικός που αναζητούμε έχει μέτρο $|z| \cdot |z| \cdot |z| = |z|^3$ και εφόσον αυτός είναι ο $|z|$ πρέπει όπως πριν να ισχύει αναγκαστικά $|z| = 1$.

Επίσης η γωνία που σχηματίζει το διάνυσμα αυτό με τον άξονα Ox πρέπει να είναι τέτοια ώστε να κάνει τον z^3 να απεικονιστεί στο $(1,0)$.

Άρα αν η γωνιά αυτή είναι θ του z^3 είναι $3 \cdot \theta$ (De Moivre) οπότε πρέπει $3 \cdot \theta = 2k\pi \Rightarrow \theta = \kappa \frac{2\pi}{3}$ με κ ακέραιο που δίνει την $\theta \in [0, 2\pi)$ άρα προκύπτει ότι

$\theta = 0$ ή $\theta = \frac{2\pi}{3}$ ή $\theta = \frac{4\pi}{3}$. Τα διανύσματα λοιπόν αυτά με μέτρο 1 και αυτές τις γωνιές αντιστοιχούν στις λύσεις της (E) $z^3 = 1$.

Έτσι μπορεί κάποιος να χειριστεί και (E) της μορφής $f(z, \bar{z}) = 0$ όπως π.χ. $z^3 = (\bar{z})^5$.

Γιάννης Ανδρεάδης